

Παρατηρήσεις και προτάσεις επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»

A. Βασικές αρχές

A1. Για την επιλογή Δ/ντών ΕΚ και Ινστιτούτων τους στη σύνθεση των Ειδικών Επιτροπών Κρίσης πρέπει να τηρούνται διεθνείς καλές πρακτικές. Ειδικότερα, τα μέλη των Επιτροπών αυτών δεν πρέπει να προέρχονται από το οικείο ΕΚ.

A2. Όπως τεκμηριώνεται από τη Διεθνή και εγχώρια εμπειρία η αποτελεσματική διοίκηση μέσω στόχων- και μάλιστα σε συνθήκες κρίσης- υλοποιείται όταν η Διοίκηση έχει στη διάθεσή της εύλογα χρονικά περιθώρια.

A3. Η εύρυθμη λειτουργία των ΕΚ και των Ινστιτούτων τους προϋποθέτει την αδιάπτωτη συνέχεια της Διοίκησής τους.

A4. Η υπηρεσιακή, επιστημονική, επαγγελματική ή άλλη ιδιότητα των μελών οιοδήποτε συλλογικού οργάνου πρέπει να συνάδει προς τις κατά νόμον αρμοδιότητες εκάστοτε οργάνου.

A5. Η σωστή και απρόσκοπτη λειτουργία των Κέντρων πρέπει να υποστηρίζεται από ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα των διαδικασιών όλων των σταδίων για την επιλογή και τον ορισμό Δ/ντών ΕΚ και Ινστιτούτων τους.

A6. Στο πλαίσιο της λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων των ΕΚ η αληθής ερμηνεία της έννοιας «εκπρόσωποι» κατηγοριών προσωπικού έγκειται στο ότι αυτοί λειτουργούν ως μέλη τους που έχουν μεν επιλεγεί, αλλά που φέρουν συγχρόνως πλήρη προσωπική ευθύνη για τις αποφάσεις του συλλογικού οργάνου στο οποίο συμμετέχουν, ενεργώντας πάντοτε χάριν του αληθούς συμφέροντος του ΕΚ.

A7. Εν αναφορά προς άρθρα του νομοσχεδίου, προκειμένου για Διευθυντές ΕΚ και Ινστιτούτων: α) το «κώλυμα» έχει προσωρινό χαρακτήρα και συνεπώς όπου συντρέχει σχετικός λόγος ο Διευθυντής αναπληρώνεται, β) η «έλλειψη» (λόγω παραίτησης ή λήξης θητείας) έχει μόνιμο χαρακτήρα και συνεπάγεται αντικατάσταση (δηλαδή διορισμό νέου οργάνου).

Με βάση τις παραπάνω αρχές, η Σύνοδος των Προέδρων των Ερευνητικών Κέντρων δηλώνει τη σαφή στήριξή της στο υπό κατάθεση σχέδιο νόμου για την Έρευνα. Προσβλέπει στην ταχεία ψήφισή του χωρίς αλλοίωση των βασικών χαρακτηριστικών του, ενισχυμένου και βελτιωμένου με βάση τις παρακάτω παρατηρήσεις και τροπολογίες που καταθέτει.

Σημείωση: Οι παρακάτω αριθμοί άρθρων και παραγράφων αναφέρονται στην έκδοση του σχεδίου νόμου όπως δημοσιεύθηκε στη διαβούλευση.

B. Στρατηγικές Παρατηρήσεις, Τροπολογίες Αρχής

1. Νέο Άρθρο (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ):

Με την παρούσα ρύθμιση επιχειρείται ο διαχωρισμός των εσόδων των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων σε αυτά που προέρχονται από τακτική επιχορήγηση ή άλλους πόρους του κρατικού προϋπολογισμού και σε αυτά που προέρχονται από τρίτες πηγές (όπως ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ερευνητικά συμβόλαια με εταιρείες, δωρεές, εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων και άλλους ίδιους πόρους) και προβλέπεται η εξαίρεση των τελευταίων από τους κανόνες δημοσιονομικής διαχείρισης του Δημοσίου τομέα και από το δημόσιο λογιστικό. Ο έλεγχος της διαχείρισης των πόρων των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και η εποπτεία τους συντελείται πολύπλευρα, με τους ελέγχους και την εποπτεία που προβλέπεται από το θεσμικό τους πλαίσιο, με τους κανόνες διαχείρισης των ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία υλοποιούν, με τους κανόνες χρηματοδότησης που διέπουν τις Εποπτεύουσες Αρχές ή τους Φορείς χρηματοδότησης που χρηματοδοτούν τα προγράμματα αυτά και, ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος υπαγωγής τους στους κανόνες δημοσιονομικής διαχείρισης του δημοσίου και στο δημόσιο λογιστικό.

Οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ αποτελούν αυτοτελή υπηρεσία του ΑΕΙ στο οποίο εντάσσονται και λειτουργούν με λογιστική και διαχειριστική αυτονομία, χωρίς να αναδεικνύονται σε ξεχωριστή νομική προσωπικότητα. Οι ΕΛΚΕ δεν επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά διαχειρίζονται συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και λαμβάνουν χρηματοδοτήσεις από διάφορους εθνικούς ή διεθνείς φορείς για την επίτευξη του σκοπού τους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της ΚΑ 679/1996, όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι ΕΛΚΕ διαχειρίζονται μεταξύ άλλων, ερευνητικά, αναπτυξιακά και εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται διαζευκτικά:

- Από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Άμεσα από ιδιωτικούς φορείς
- Άμεσα από Δημόσιους Φορείς (πχ. ΟΤΑ)
- Άμεσα από Φυσικά πρόσωπα (πχ. Προγράμματα κατάρτισης).

Κατά συνέπεια, οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ, λαμβάνοντας μηδενική επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό, καταρτίζουν τον δικό τους προϋπολογισμό, ο οποίος είναι ενδεικτικός, καθότι περιλαμβάνει μόνο τα έσοδα και έξοδα λειτουργίας των υπηρεσιών τους και τα έξοδα και έσοδα όσων έργων τυχαίνει να υλοποιούν αποκλειστικά κατά την χρονική στιγμή κατάρτισης του προϋπολογισμού τους. Παράλληλα, τόσο οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ, όσο και οι Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί Φορείς, λόγω της φύσης των έργων που διαχειρίζονται, πραγματοποιούν δαπάνες για την εκτέλεση αυτών, χωρίς απαραίτητα κατά το χρονικό διάστημα της πραγματοποίησής τους να υπάρχουν και τα ταμειακά διαθέσιμα για την πληρωμή τους και χωρίς να είναι δυνατή η πρόβλεψη εξόφλησης των συγκεκριμένων δαπανών. Και τούτο, διότι είναι δυνατόν η πληρωμή των δαπανών αυτών να πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο. Υπό την έννοια αυτή, οι ΕΛΚΕ οι Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί Φορείς δεν τηρούν τις διαδικασίες έγκρισης και πίστωσης δαπάνης κατά τους ορισμούς του δημοσίου λογιστικού – από το οποίο ρητά εξαιρούνται οι ΕΛΚΕ σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.4 του άρθρου 7 της ΚΑ 679/1996 – η κίνηση δε του λογαριασμού τους, δεν γίνεται σε ταμειακή, αλλά σε δεδουλευμένη βάση και σύμφωνα με το ενιαίο λογιστικό σχέδιο. Η πραγματικότητα αυτή, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη στοχοθεσία, τα μνημόνια συνεργασίας και την εξασφάλιση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού που θέτουν οι διατάξεις των άρθρων του Ν.4270/2014 «Αρχές Δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)- δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».

Προτείνεται η εισαγωγή νέου άρθρου στο σχέδιο νόμου με το εξής κείμενο: «Οι πόροι των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων εποπτευόμενων από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΓΓΕΤ) και των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών των ΑΕΙ, που προέρχονται από έργα ερευνητικά, εκπαιδευτικά, αναπτυξιακά, επιμορφωτικά, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης καθώς και έργα κάθε είδους παροχής υπηρεσιών, χρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από διεθνείς

οργανισμούς, από δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες, από δωρεές, από εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, υπηρεσιών και προϊόντων καθώς και πρόσδοι από περιουσιακά στοιχεία τους και ίδιους πόρους, δεν συνιστούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και δεν υπάγονται, ως προς τη διαχείρισή τους, στις διατάξεις του Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» και του ΠΔ 113/2010 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες».

2. **Άρθρο 14, παρ. 7:** Η εν λόγω ρύθμιση δημιουργεί θεσμική ένταση και δυνητικές αντισυμπεριώσεις μεταξύ δύο πόλων εξουσίας εντός των ΕΚ, λαμβανομένου υπόψη και του ότι το «σύνολο του ερευνητικού προσωπικού του ερευνητικού κέντρου ή του Ινστιτούτου» δεν συνιστά συλλογικό διοικητικό (αποφασίζουν ή μη) όργανο. Βεβαίως, όπως έχει δηλωθεί και στο σημείο #Α1, η Σύνοδος θεωρεί ότι η επιλογή Διευθυντών ΕΚ και Ινστιτούτων είναι ορθότερο να διενεργείται από ανεξάρτητες διεθνείς επιτροπές ειδικών. Συνεπώς ως πλέον αρμόζουσα διαδικασία η Σύνοδος προτείνει: «Τα ΔΣ των Κέντρων υποβάλλουν κατάλογο 21 διακεκριμένων επιστημόνων που καλύπτουν όλα τα ερευνητικά αντικείμενα του ΕΚ στο ΕΣΕΚ. Το ΕΣΕΚ (ενδεχομένως προσθέτοντας και αφαιρώντας ονόματα) ορίζει την επιτροπή αποτελούμενη από 7 τακτικά και 7 αναπληρωματικά μέλη, η οποία επικυρώνεται από τον αν. υπουργό κατόπιν ελέγχου νομιμότητας».
3. **Άρθρο 14, παρ. 9:** Δεδομένου ότι δεν πρόκειται για «γνώμη», δεν νοείται αξιολόγηση του αξιολογούντος από τους υποκείμενους στην αξιολόγησή του. Η εν λόγω ρύθμιση εγκυμονεί φαινόμενα αθέμιτων διοικητικών πρακτικών και κακοδιοίκησης. Προτείνεται η αντικατάσταση της εν λόγω παραγράφου ως ακολούθως: «Οι διευθυντές του ερευνητικού κέντρου ή Ινστιτούτων τους υποβάλλουν στο μέσον και στη λήξη της θητείας τους στο ΔΣ και τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων έκθεση πεπραγμένων. Με τη λήξη της θητείας των Διευθυντών ΕΚ ή Ινστιτούτων τους υποβάλλεται στο ΔΣ και στον Υπουργό έγγραφη γνώμη αποτίμησης της θητείας τους. Η γνώμη αυτή διατυπώνεται από το σύνολο του προσωπικού του ερευνητικού κέντρου ή Ινστιτούτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό του Κανονισμό».
4. **Άρθρο 25, παρ. 5:** Σχετικά με τις μετακινήσεις των φυσικών προσώπων για τις ανάγκες ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων είναι αναγκαία η διευκόλυνσή τους και η ταχεία διεκπεραίωση όλων των προαπαιτούμενων ώστε οι μετακινήσεις να καθίστανται δυνατές χωρίς δύσκαμπτες διαδικασίες, είτε τα έργα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε. ή από διεθνείς οργανισμούς είτε συγχρηματοδοτούνται. Είναι εντελώς αδόκιμο στον ίδιο φορέα να υφίστανται δύο διαδικασίες ένα για έργα αποκλειστικά χρηματοδοτούμενα και ένα για έργα συγχρηματοδοτούμενα όπως μέχρι σήμερα προβλέπει ο ν. 4336/2015 (Α' 94) που έχει ισχύ από 1/1/2016 και το παρόν νομοσχέδιο αφήνει ως έχει.

Η σύνοδος προτείνει η ως άνω παράγραφος να αντικατασταθεί ως ακολούθως: «5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του κεφαλαίου Α της υποπαραγράφου Δ.9 του άρθρου 2 του ν.4336/2015 (Α'94), αντικαθίσταται ως εξής: «Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που ασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κλπ) των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ, που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται». »

5. **Άρθρο 25, νέα παρ. 14:** Το εργασιακό περιβάλλον των Ε.Κ. έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια πολύ δυσμενές και δίολου ανταγωνιστικό με τα αντίστοιχα του εξωτερικού, εξαιτίας των συνεπειών των μνημονιακών πολιτικών, οι οποίες έχουν δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στον ερευνητικό ιστό της χώρας και στο ανθρώπινο δυναμικό, και έχουν οδηγήσει μεγάλο αριθμό νέων επιστημόνων σε αναγκαστική μετανάστευση. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να καταστεί το εργασιακό περιβάλλον των Ερευνητικών Κέντρων όσο το δυνατόν ελκυστικότερο και ανταγωνιστικότερο σε σχέση με το διεθνές επιστημονικό περιβάλλον, με στόχο τη διατήρηση αλλά και την προσέλκυση υψηλού επιπέδου προσωπικού. Για το σκοπό αυτό, η Πολιτεία οφείλει να δώσει τη θεσμική δυνατότητα στα Ερευνητικά

Κέντρα να παράσχουν, χωρίς επιβάρυνση του Τακτικού τους Προϋπολογισμού αλλά με δαπάνες ερευνητικών έργων ή έσοδα από τρίτες πηγές (έργα παροχής υπηρεσιών, πωλήσεις προϊόντων, διεθνείς οργανισμούς κλπ), όποιες – έστω και πολύ μικρές - «μη μισθολογικές παροχές», εφόσον αυτά δύνανται. Ειδικότερα, κινούμενη στην αντίθετη κατεύθυνση, η κατάργηση, από 1.1.2016, των «παροχών» που αφορούν σε Ασφαλιστήρια συμβόλαια ή προγράμματα ιατροφαρμακευτικής κάλυψης των εργαζομένων, αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στα ΕΚ, στα οποία υπάρχει μεγάλος αριθμός εργαζομένων με υψηλό βαθμό επικινδυνότητας στην άσκηση των καθηκόντων τους, ενώ παράλληλα αναμένεται να επιφέρει προβλήματα και στην ανάληψη έργων από ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες συχνά ζητούν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, ως προαπαιτούμενο, για την ανάθεση τέτοιων έργων ή άλλων εξειδικευμένων ερευνητικών υπηρεσιών στους ερευνητικούς φορείς. Η Σύνοδος προτείνει την ακόλουθη προσθήκη ως νέα παράγραφο αριθμούμενη 14 στο άρθρο 25: «Στο τέλος της παραγράφου 5, του άρθρου 24 του κεφαλαίου Δ του Ν.4336/15: προστίθεται «...εκτός και αν η σχετική δαπάνη καλύπτεται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς οργανισμούς, ή ιδιωτικά κονδύλια».

- 6. Άρθρο 26, παρ. 18, τροποποίηση / διεύρυνση:** «Ποσά τα οποία έχουν καταλογισθεί πριν την ψήφιση του παρόντος, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, είτε σε Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων - Ινστιτούτων οι οποίοι κατά την διάρκεια της θητείας τους ή μέρους αυτής, είχαν διατηρήσει το καθεστώς μελών ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης στο οικείο Α.Ε.Ι, ενώ παράλληλα εκτελούσαν αμισθί τα καθήκοντά τους ως Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων – Ινστιτούτων, είτε σε Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων – Ινστιτούτων και μέλη του ΔΣ αυτών και αφορούν σε κάθε είδους δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος και για την εν γένει επίτευξη των σκοπών των Φορέων και Ιδρυμάτων όπως ενδεικτικά περιλαμβάνονται δαπάνες μίσθωσης και εν γένει στέγασης, φύλαξης, καθαριότητας, δαπάνες ταξιδιών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης ερευνητικών έργων, συμμετοχής σε συνέδρια και συνεργασίες, και εν γένει δαπάνες που κρίθηκαν απαραίτητες για την εκτέλεση των ερευνητικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων, κτλ., καθώς και κάθε είδους δαπάνες και παροχές σε πρόσωπα που απασχολούνται στους πιο πάνω φορείς και ιδρύματα με οποιαδήποτε νομική σχέση που έγιναν σε εκτέλεση αποφάσεων του Διοικητικού τους Συμβουλίου και προς όφελος των Φορέων και Ιδρυμάτων, δεν αναζητούνται και διαγράφονται. Επίσης, διαγράφονται οι τυχόν προσαυξήσεις και δεν εκτελούνται οι σχετικοί καταλογισμοί.»

Γ. Κρίσιμες Λειτουργικές και Νομοτεχνικές Τροπολογίες

7. **Άρθρο 2, ορισμός 21:** Πρέπει να γίνει η προσθήκη και για τους τεχνολογικούς φορείς ώστε να συμπεριληφθεί ο ΕΛΚΕ της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ): «...που λειτουργεί μέσα σε δημόσιους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και...».
8. **Άρθρο 13, παρ. 6:** Το δεύτερο εδάφιο της **παρ. 6 του άρθρ. 13** αντικαθίσταται ως εξής: «Σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος του Διευθυντή Ερευνητικού Κέντρου ή Διευθυντή της Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ και Προέδρου του ΔΣ να ασκήσει τα καθήκοντά του, που βεβαιώνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. τα καθήκοντά του ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ για χρονικό διάστημα μέχρι **έξι (6) μήνες**. Σε περίπτωση που παρέλθει το διάστημα αυτό ή σε περίπτωση έλλειψης ή σοβαρού κωλύματος του αντιπροέδρου, το υπόλοιπο ΔΣ προτείνει με απόφασή του στον εποπτεύοντα Υπουργό έναν εκ των Διευθυντών Ινστιτούτων ως Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα του ΕΚ ή Διευθύνοντα της Κεντρικής Διεύθυνσης του ΕΚ και ταυτόχρονα κινούνται οι διαδικασίες προκήρυξης νέου Διευθυντή. Στην περίπτωση ΕΚ με ένα ινστιτούτο τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου προτείνουν με κοινή απόφασή τους προς τον εποπτεύοντα Υπουργό, κατά τα ανωτέρω, ως Πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα του ΕΚ ή της Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ έναν εκ των τριών αρχαιοτέρων ερευνητών Α' βαθμίδας του Ινστιτούτου και συμπληρωματικά, σε περίπτωση έλλειψης, της Β' βαθμίδας και ταυτόχρονα κινούνται οι διαδικασίες προκήρυξης νέου Διευθυντή. Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις εκείνες όπου το κώλυμα του Διευθυντή Ερευνητικού Κέντρου ή Διευθυντή της Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ και Προέδρου του ΔΣ ή του αντιπροέδρου του ΔΣ συντρέχει κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου».
9. **Άρθρο 13, παρ. 6.:** Αν και η προσθήκη του τέταρτου μέλους γίνεται για να αποκατασταθούν χρόνιες διοικητικές αρρυθμίες, εν τέλει ο ορισμός και τοποθέτησή του θα γίνει με μεγάλη καθυστέρηση. Γι' αυτό πρέπει να προστεθεί τελικό εδάφιο στην εν λόγω παρ. που να προβλέπει ότι: «Μέχρι τον ορισμό του εν λόγω τέταρτου μέλους το ΔΣ συγκροτείται και λειτουργεί νομίμως με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014 μέλη»
10. **Άρθρο 14, παρ. 4:** Ως έχει, η παράγραφος αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε ΕΚ με 3μελή ΔΣ (έως τουλάχιστον τον ορισμό τέταρτου μέλους).

Η «λήξη της θητείας» θεωρείται ειδική περίπτωση «έλλειψης» Διευθυντή, ο οποίος δεν αναπληρώνεται αλλά αντικαθίσταται. Συνεπώς, δεν έχει νόημα η 3μηνη άσκηση καθηκόντων μετά τη λήξη της θητείας Διευθυντών ΕΚ και Ινστιτούτων. Προτείνεται η εξής ρύθμιση: «Σε περίπτωση στην οποία κατά το χρόνο λήξης της θητείας του διευθυντή ερευνητικού κέντρου ή κεντρικής διεύθυνσης ΕΚ ή ερευνητικού ινστιτούτου δεν έχει ακόμη διορισθεί νέος διευθυντής, ο υφιστάμενος διευθυντής συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τον διορισμό του νέου».

Προκειμένου να διασφαλίζεται εύρυθμη διαδοχή και να μην παρατείνεται αδοκίτως η περίοδος άσκησης καθηκόντων από Διευθυντή ΕΚ ή Ινστιτούτου του οποίου η θητεία έχει λήξει, προτείνεται όπως η περίοδος των, τουλάχιστον, έξι (6) μηνών που προβλέπει το άρθρ. 16 παρ. 8, του ν.4310/2014 να επεκταθεί σε εννέα (9). Έτσι, θα υπάρχει επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωση της αντικατάστασης του παλαιού Διευθυντή. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται ομαλή διαδοχή και διοικητική συνέχεια εν συγκρίσει με τα όσα περίπλοκα και δυνάμει χρονοβόρα προβλέπει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4. Αιτιολόγηση του διαστήματος των εννέα μηνών εντός του οποίου η ΓΓΕΤ υποχρεούται να ολοκληρώσει την αντικατάσταση του παλαιού Διευθυντή δίδεται στο παράρτημα.

11. **Άρθρο 14, παρ. 6:** Όπως τεκμηριώνεται από τη Διεθνή και εγχώρια εμπειρία η αποτελεσματική διοίκηση μέσω στόχων- και μάλιστα σε συνθήκες κρίσης- υλοποιείται όταν η Διοίκηση έχει στη διάθεσή της εύλογα χρονικά περιθώρια. Θεωρούμε επομένως ότι πρέπει να επανέλθει η 5ετής θητεία των Δ/ντών ΕΚ και Ινστιτούτων τους με την κατάλληλη τροποποίηση του άρθρου 16 του Ν.4310/2014.

- 12. Άρθρο 21:** Το άρθρο 28 του Ν4310/2014 τροποποιείται ως εξής: «Για ανάγκες των ερευνητικών προγραμμάτων των ερευνητικών κέντρων και από τους πόρους αυτών δύναται να χορηγούνται υποτροφίες από τα ερευνητικά κέντρα, τα οποία ιδρύονται σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 13 ή ιδρύονται με ειδική διάταξη νόμου, αλλά υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου και εφόσον η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών προβλέπεται, ως αρμοδιότητα του ερευνητικού κέντρου είτε στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του, που εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 είτε προβλέπεται στον νόμο σύστασής του. Οι υποτροφίες αυτές, αφορούν μόνο την λήψη μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος, το οποίο είναι σχετικό με ένα από τα επιστημονικά πεδία του ερευνητικού κέντρου. Οι εν λόγω υποτροφίες δεν επιβαρύνουν το τακτικό προϋπολογισμό.
- 13. Άρθρο 22, παρ 1:** Στο τροποποιούμενο άρθρο 29 είναι άκρως απαραίτητο να διασαφηνισθεί αν περιλαμβάνεται η περίπτωση των τεχνολογικών φορέων. Το κείμενο παραπέμπει στο «ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13». Το άρθρο 13 του Ν.4310/2014, ωστόσο, αφορά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα. Αν εννοούνται οι φορείς όχι του άρθρου 13, αλλά του άρθρου 13α, όπου συμπεριλαμβάνονται και οι τεχνολογικοί φορείς, τότε στο τέλος της παρ. 1 πρέπει να προστεθεί «...του παρόντος άρθρου ή τις ειδικότερες διατάξεις του οργανισμού του τεχνολογικού φορέα.», διότι οι επόμενες διατάξεις (των παρ. 2, 3, 4) δεν μπορούν να εφαρμοστούν, ως έχουν, στην περίπτωση τεχνολογικού φορέα.
- 14. Άρθρο 25 παρ. 3:** Πρέπει να συμπεριληφθεί η περίπτωση των τεχνολογικών φορέων. Προτεινόμενο κείμενο: «3.α. Οι ΕΛΚΕ των ερευνητικών κέντρων και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13α του Ν.4310/2014 και ο ΕΛΚΕ της ΓΓΕΤ αποτελούν αυτοτελείς μονάδες και υπάγονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ερευνητικού κέντρου ή τεχνολογικού φορέα και τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αντιστοίχως. Το Δ.Σ. των ερευνητικών κέντρων και τεχνολογικών φορέων συντάσσει Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του ΕΛΚΕ, ο οποίος εγκρίνεται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».
- 15. Άρθρο 25 παρ. 7.α:** Χρειάζεται η γραμματική συμπλήρωση «..των εν λόγω ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων...».
- 16. Άρθρο 25, παρ 7.β:** Χρειάζεται η συμπερίληψη των τεχνολογικών φορέων: «...και από τα ερευνητικά κέντρα και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13α...».
- 17. Άρθρο 25, παρ. 12.α:** Η αναφορά πρέπει να είναι στο άρθρο 13α, και όχι στο άρθρο 13: «...Φορέων του άρθρου 13α του ν. 4310/2104...».
- 18. Άρθρο 26, παρ. 4Α, 4Β:** Για την αποφυγή συμφόρησης με τις σχετικές διαδικασίες, η Σύνοδος προτείνει το τελευταίο εδάφιο των δύο σημείων να αντικατασταθεί ως εξής: «Οι διαδικασίες κρίσης πρέπει να ολοκληρωθούν έως τις 31.12.2016.»

Δ. Σημαντικές Τροπολογίες

19. **Νέο Άρθρο: ΘΕΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΓΓΕΤ:** Επιζητώντας την απαραίτητη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών της ΓΓΕΤ και προκειμένου να διασφαλιστεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των Ερευνητικών Φορέων της χώρας μας, προτείνουμε να δημιουργηθεί αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών στη ΓΓΕΤ με την μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων. Το γεγονός αυτό θα αποσυμφορήσει την Κεντρική Διοικητική και Οικονομική Υπηρεσία του ΥΠΟΠΑΙΘ και θα βελτιώσει την συνολική λειτουργία του Υπουργείου χωρίς να δημιουργήσει απολύτως κανένα πρόσθετο οικονομικό κόστος. Κατά συνέπεια, προτείνεται προσθήκη παραγράφου στο τέλος του **άρθ. 8 του ν. 4310/2014** ως ακολούθως:

«Δημιουργείται στη ΓΓΕΤ αυτοτελές τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών με αρμοδιότητες τη διαχείριση των διοικητικών και οικονομικών θεμάτων της ΓΓΕΤ συμπεριλαμβανομένων και της παρακολούθησης των διοικητικών και οικονομικών θεμάτων των εποπτευομένων από αυτή φορέων, καθώς και του ΠΔΕ των ανωτέρω. Με υπουργική απόφαση του Υπουργού ΠΟΠΑΙΘ καθορίζονται οι σχετικές προσαρμογές στο Οργανόγραμμα των υπηρεσιών του ΥΠΟΠΑΙΘ και οι σχετικές αρμοδιότητες.»

20. **Άρθρο 11, παρ 3:** Η παράγραφος αρχίζει ως εξής: *«Η παράγραφος 5 του άρθρου 13 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής: «Με νόμο συνιστώνται, συγχωνεύονται, διασπώνται, καταργούνται τα ερευνητικά κέντρα και τα ινστιτούτα τους. Με νόμο, επίσης, ορίζεται ή τροποποιείται ο σκοπός και η νομική φύση τους».*

Υπό το καθεστώς του Ν. 1514/1985, ειδικότερα βάσει του άρθρου 25 παρ. 1 αυτού, προβλέπονταν ότι: *«Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και γνώμη του Ε.Σ.Ε.Τ., είναι δυνατόν:*

α) Να συνιστώνται, ενοποιούνται, χωρίζονται, μεταφέρονται (ολικά ή μερικά), μετατρέπονται και καταργούνται εθνικά ερευνητικά κέντρα ανεξάρτητα ερευνητικά ινστιτούτα, ακαδημαϊκά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, ειδικά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, μεταπτυχιακά ινστιτούτα, κέντρα τεχνολογικής έρευνας και γενικά ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς οποιασδήποτε φύσης και μορφής»

β) εκτός από όσα ορίζονται στο νόμο αυτόν για τα εθνικά κέντρα, ανεξάρτητα ινστιτούτα και ακαδημαϊκά κέντρα και ινστιτούτα, να καθορίζεται η φύση τους ως δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., ο ειδικότερος σκοπός τους, τα όργανα διοίκησης αυτών, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών αυτών ή και η δυνατότητα σύστασης των αναγκαίων υπηρεσιακών μονάδων μέσω του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου φορέα ...»

Βάσει της ως άνω εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 του Ν. 1514/1985 συστάθηκε το ΕΚΕΤΑ με το Π.Δ. 77/2000, το ΙΤΕ με το Π.Δ. 482/1987 κ.ά. Ο δικαιολογητικός λόγος της νέας ρύθμισης δεν αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, ούτε και είναι προφανής. Εκτός αυτού αποτελεί εξαιρετικά πιο δύσκολη και χρονοβόρα διαδικασία να πρέπει να τροποποιηθεί το ΠΔ σύστασης ενός ΕΚ με νόμο και όχι με ΠΔ, όπως ίσχυε.

Προτείνεται η επαναδιατύπωση της αρχής της παραγράφου ως εξής: *«Η παράγραφος 5 του άρθρου 13 του ν.4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής: «Με προεδρικό διάταγμα συνιστώνται, συγχωνεύονται, διασπώνται, καταργούνται τα ερευνητικά κέντρα και τα ινστιτούτα τους. Με προεδρικό διάταγμα, επίσης, ορίζεται ή τροποποιείται ο σκοπός και η νομική φύση τους».*

21. **Άρθρο 13, παρ 1:** Με δεδομένη την μέχρι τώρα επιτυχή λειτουργία Ε.Κ. με διευρυμένη σύνθεση Δ.Σ. ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιομορφίες τους, η Σύνοδος προτείνει την ακόλουθη προσθήκη στο νέο κείμενο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4310/2014: *«Το προεδρικό διάταγμα ενός Ερευνητικού Κέντρου δύναται να προβλέπει το Δ.Σ. αυτού να απαρτίζεται από επιπλέον μέλη των ως άνω ρητώς αναφερθέντων».*

- 22. Άρθρο 13, παρ 1:** Δεν είναι σαφές από την αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4310/2014 αν ο εκπρόσωπος του ειδικού επιστημονικού – τεχνικού και διοικητικού προσωπικού πρέπει να προέρχεται από το τακτικό προσωπικό (μόνιμο ή ΙΔΑΧ κλπ.) του φορέα, όπως επίσης και αν στο «σύνολο του ειδικού επιστημονικού – τεχνικού και διοικητικού προσωπικού» ανήκει μόνο το τακτικό προσωπικό (μόνιμο ή αορίστου χρόνου) του φορέα ή και οι εργαζόμενοι με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή/και συμβάσεις έργου. Να διευκρινισθεί!
- 23. Άρθρο 13, παρ. 4:** Η εν λόγω παράγραφος προβλέπει ότι «στην περίπτωση που ο αριθμός των μελών του ΔΣ δεν καθιστά δυνατό τον σχηματισμό απαρτίας, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ο αρμόδιος για θέματα έρευνας Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζει, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τόσα ελλείποντα μέλη του ΔΣ όσα είναι απαραίτητο προκειμένου να σχηματιστεί η προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο απαρτία». Δεδομένου ότι δεν περιγράφεται από πού και βάσει ποιας διαδικασίας ο Αν. Υπουργός θα ορίσει τα εν λόγω μέλη, διαγράφεται ο κίνδυνος διοικητικών χασμάτων και αρρυθμιών έστω και για έξι μήνες. Προτείνεται όπως τα μέλη αυτά προέρχονται από το ερευνητικό ή/και διοικητικό προσωπικό των ΕΚ.
- 24. Άρθρο 13, παρ. 6:** Βάσει του σημείου #Α7, δεν είναι νομοθετικά εύστοχη η επί τρίμηνο άσκηση καθηκόντων από τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ σε περίπτωση παραίτησης ή έλλειψης του Διευθυντή (**άρθ. 13, παρ.6**) καθώς δεν αναπληρώνεται ελλείπον όργανο, αλλά μόνον αντικαθίσταται. Συνεπώς, σε μια τέτοια περίπτωση, πρέπει να κινηθούν άμεσα οι διαδικασίες προκήρυξης νέου Διευθυντή και στο μεταξύ να ισχύσουν τα παρακάτω: «το υπόλοιπο ΔΣ προτείνει με απόφασή του στον εποπτεύοντα Υπουργό έναν εκ των Διευθυντών Ινστιτούτων ως Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα του ΕΚ ή Διευθύνοντα της Κεντρικής Διεύθυνσης του ΕΚ. Ο εποπτεύων Υπουργός ορίζει τον ως άνω προταθέντα ως Διευθύνοντα και Πρόεδρο του ΔΣ, έως τον ορισμό του νέου Διευθυντή και Προέδρου του ΔΣ. Στην περίπτωση ΕΚ με ένα ινστιτούτο τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου προτείνουν με κοινή απόφασή τους προς τον εποπτεύοντα Υπουργό, κατά τα ανωτέρω, ως Πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα του ΕΚ ή της Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ έναν εκ των τριών αρχαιότερων ερευνητών Α΄ Βαθμίδας του ινστιτούτου και συμπληρωματικά, σε περίπτωση έλλειψης, της Β΄ Βαθμίδας».
- Με αυτόν τον τρόπο καλύπτεται το ενδεχόμενο κενό στη σύνθεση του ΔΣ στις περιπτώσεις 3μελών ΔΣ. Ως έχει, η παρ. 6 δεν βρίσκει εφαρμογή σε 3μελή ΔΣ και συνεπώς υπάρχει νομοθετικό κενό.
- 25. Άρθρο 15, παρ. 2:** Σύμφωνα με το σημείο #Α4, η πρόνοια «συμμετοχής στο Ε.Γ.Σ., χωρίς δικαίωμα ψήφου, αιρετού εκπρόσωπου του επιστημονικού, τεχνικού και του διοικητικού προσωπικού», δεν συνάδει με την προς τις κατά νόμον αρμοδιότητες του Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου των Ινστιτούτων, και συνεπώς χρειάζεται να απαλειφθεί.
- 26. Άρθρο 15, παρ 2:** Για την αποφυγή πιθανής παρεμηνείας ότι από το Ε.Γ.Σ. αποκλείονται ερευνητές που δεν είναι υπεύθυνοι εγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων, προτείνεται η εξής αναδιατύπωση της σχετικής φράσης: « ... τα οποία είτε είναι ερευνητές του ινστιτούτου βαθμίδας Α ή Β, είτε είναι μέλη ΔΕΠ Α.Ε.Ι. που είναι υπεύθυνοι εγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων ή έργων του Ινστιτούτου.»
- 27. Άρθρο 16, παρ 2:** Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αρχίζει ως εξής: «Οι Ερευνητές Α΄ και Β΄ βαθμίδας διορίζονται ως μόνιμοι. Οι ερευνητές Γ΄ βαθμίδας εκλέγονται για μία τριετή θητεία. Μετά τη λήξη της θητείας τους κρίνονται για διορισμό ως μόνιμοι ερευνητές Β΄ βαθμίδας».

Στα Ερευνητικά Κέντρα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν ως Ν.Π.Ι.Δ. δεν υφίσταται η έννοια της μονιμότητας. Θα πρέπει να υπάρξει σχετική πρόβλεψη ότι στα Ερευνητικά Κέντρα – ΝΠΙΔ οι Ερευνητές Α΄ και Β΄ βαθμίδας προσλαμβάνονται με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Αντίστοιχη πρόβλεψη υπάρχει στο άρθρο 16 παρ. 10 του σχεδίου νόμου για το ειδικό επιστημονικό-τεχνικό προσωπικό, το διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό και τη διάκριση του προσωπικού των ΝΠΔΔ και

του προσωπικού των λοιπών ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων (μόνιμο προσωπικό και προσωπικό με συμβάσεις αορίστου χρόνου).

28. **Άρθρο 16, παρ 11:** Στην παρ. 11 του τροποποιούμενου άρθρου 18 του ν.4310/2014 πρέπει να συμπεριληφθεί και η περίπτωση των τεχνολογικών φορέων: «...προσωπικό που υπηρετεί ως μόνιμο σε ερευνητικό κέντρο ή τεχνολογικό φορέα που έχει χαρακτήρα Ν.Π.Δ.Δ.,...».
29. **Άρθρο 22:** Όπως συνάγεται από τη διατύπωση του νόμου, σε αντίθεση με την πρόσληψη ερευνητικού προσωπικού, η προαγωγική κρίση του δε γίνεται κατόπιν προκηρύξεως. Η «κλειστή» φύση των εν λόγω διαδικασιών προαγωγής πρέπει να διατυπωθεί ρητά για να μην υπάρχουν αμφιβολίες.
30. **Άρθρο 22, παρ 3:** Για την πρόσληψη ερευνητών οι επιτροπές κρίσης των ερευνητών θα πρέπει να αποτελούνται από το Διευθυντή του οικείου Ινστιτούτου ως Πρόεδρο και από 4 μέλη, ερευνητές ή καθηγητές Α΄ βαθμίδας, εκ των οποίων οι 2 δεν θα πρέπει να ανήκουν στο ίδιο ερευνητικό κέντρο ή ινστιτούτο και οι 2 μπορούν να προέρχονται από το ίδιο ερευνητικό κέντρο ή ινστιτούτο.
31. **Άρθρο 25, παρ. 13α:** Δεν πληρείται η αρχή της αναλογικότητας με τη θέσπιση υποχρέωσης κατοχής διδακτορικού διπλώματος των επιστημονικών υπευθύνων έργων, αποκλείοντας στελέχη με επαρκή γνώση και σχετική εμπειρία. Η Σύνοδος προτείνει να συμπληρωθεί η σχετική φράση ως εξής «εφόσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή τεκμηριωθεί η εκτεταμένη σχετική εμπειρία τους».
32. **Άρθρο 26, παρ. 4Α:** Δεν θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους ΕΛΕ οποιασδήποτε βαθμίδας, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, να κριθούν για την κατάληψη προσωπαγούς θέσης ερευνητή (Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας) εντός του ίδιου φορέα. Οι ΕΛΕ αυτοί, όπως και οποιοσδήποτε άλλος υποψήφιος, έχει το δικαίωμα να υποβάλει υποψηφιότητα για οποιαδήποτε θέση ερευνητή προκηρυχθεί για την οποία κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα. Το ίδιο ισχύει και για το εν γένει ειδικό επιστημονικό – τεχνικό προσωπικό που είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος, ως προς τη δυνατότητά τους να κριθούν για την κατάληψη προσωπαγούς θέσης ερευνητή ή ΕΛΕ (Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας) εντός του ίδιου φορέα.
33. **Άρθρο 26, παρ 10:** Σχετικά με τη λήξη θητείας διευθυντή ερευνητικού κέντρου, ή κεντρικής διεύθυνσης ΕΚ ή ερευνητικού ινστιτούτου **κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος** και την άσκηση των καθηκόντων αυτού μετά τη λήξη της θητείας του υπάρχει ήδη σχετική **μη μεταβατική** πρόβλεψη στο άρθρο 14 παρ. 4 του σχεδίου νόμου. Με το δεδομένο αυτό δεν είναι προφανές γιατί απαιτείται ρύθμιση της ίδιας ουσιαστικά κατάστασης με νέα διάταξη (αυτή του άρθρου 26 παρ. 10 του σχεδίου νόμου) και πώς δικαιολογείται η διαφοροποίηση του άρθρου 26 παρ. 10 ως προς το χρόνο άσκησης καθηκόντων του υφιστάμενου διευθυντή (μέχρι 6 μήνες) σε σχέση με την πρόβλεψη του άρθρου 14 παρ. 4 (μέχρι 3 μήνες). Προτείνεται η απαλοιφή της μεταβατικής διάταξης και, όπως προαναφέρθηκε, καθορισμός της άσκησης των καθηκόντων για διάστημα μέχρι 6 μηνών.